

NGHIÊN CỨU ẪN DỰ Ý NIỆM VỀ THỜI GIAN TRONG NHẠC TRỮ TÌNH ANH – VIỆT

A STUDY ON COGNITIVE METAPHORS OF TIME IN LYRIC SONGS IN ENGLISH VERSUS VIETNAMESE

Tác giả: Đinh Thị Minh Hiền*, Lê Thị Khánh Lâm

Tóm tắt bằng tiếng Việt:

Ẩn dụ ý niệm là một công cụ ngôn ngữ thường được dùng để phản ánh tình cảm, tư duy và/hoặc hình tượng trong tâm trí con người. Dưới ánh sáng của Ngôn Ngữ Học Tri Nhận, Ẩn dụ ý niệm đóng một chức năng có ý nghĩa trong việc khái quát hóa những ý niệm trừu tượng. Bài viết này trình bày một nghiên cứu về Ẩn dụ ý niệm Thời Gian trong nhạc trữ tình tiếng Anh và tiếng Việt. Dựa trên cứ liệu thu thập từ bảng điều ghi và những cuộc phỏng vấn và trên cơ sở lý thuyết của nhiều nhà ngôn ngữ học, đặc biệt của Lakoff và Johnson (1980), Kovecses (2010), tác giả nghiên cứu và khám phá đưa ra những điểm tương đồng và dị biệt trong ẩn dụ ý niệm Thời gian giữa hai dòng nhạc trữ tình Anh – Việt từ nửa cuối thế kỷ 20 đến nay. Những kết quả của công trình nghiên cứu có thể đóng góp một phần ý nghĩa trong Dạy và Học tiếng Anh, Ngữ Nghĩa Học, Dịch thuật và Giao thoa Văn hóa Xã hội.

Từ khóa: Ngôn Ngữ Học Tri Nhận; Ẩn dụ ý niệm; nhạc trữ tình; Dạy và Học tiếng Anh; Ngữ Nghĩa Học, Dịch thuật, Giao thoa Văn hóa-Xã hội.

Tóm tắt bằng tiếng Anh:

Cognitive metaphor (CM) is a language tool commonly-used to reflect human feelings, thought and/or images in human mind. In light of Cognitive Linguistics, CM functions a significant part in the conceptualization of abstract concepts. This article presents a socio-cultural research on the conceptual metaphors (CMs) of Time in English versus Vietnamese lyric songs. Basing on the data collected from the questionnaire and interviews and the theoretical background of many linguistics, especially Lakoff and Johnson (1980), Kovecses (2010) the study investigates and discovers the similarities and differences in CMs of Time between English and Vietnamese songs from the late decades of the 20th century to present. The findings of the study can contribute a significant part in the areas of English language teaching and learning (ELT / ELL), Semantics, Translation Studies and Socio-cultural Communication.

Key words: Cognitive Linguistics; Cognitive metaphor(s) (CM(s)); lyric songs; English language teaching and learning (ELT / ELL); socio-cultural communication